

Christians notat om Kuwait

Indledning, læsevejledning

Dette notat er et forsøg på at give medarbejdere et lille indblik i det at skulle rejse til Kuwait og arbejde på et projekt i længere tid ad gangen.

Det er mit håb, at notatet kan forebygge det lille 'kulturchock', som jeg selv synes, jeg kom ud for. Jeg holder med vilje notatet ret personligt og af og til en smule subjektivt.

Læs enten notatet som en helhed eller dyk ned i de afsnit, der måtte være interessante. Giv evt. notatet til familien derhjemme. Vær blot opmærksom på, at notatet er rettet mod CPR-projektet i Kuwait og de beslægtede projekter. Andre projekters deltagere må selv springe over de afsnit, der er irrelevante for dem.

CPR-projektet

CPR-projektet har til formål at udvikle et CPR-system i Kuwait vha. ADABAS/NATURAL. Projektet er bemandet af erfarne folk. Dels med kraftig CPR-erfaring, dels med kraftig ADABAS/NATURAL-erfaring.

Projektet startede i marts 1984, vil gå i ekstern systemtest til sommer 1985 og i produktion 1/10-85. Derefter skal der være mindst en mand dernede i et år for at rette fejl. For at få økonomi i det arbejder vi stærkt på at få yderligere projekter dernede, så vi har beskæftigelse til et par mand også efter oktober 85. Alt tyder på at det vil lykkes, idet vi forhandler om et virksomhedsregistersystem i tilknytning til CPR-systemet.

Vi har også påtaget os en del undervisning af kuwaiterne her i efteråret 84 samt til næste år. Så alt i alt føler vi, at vi vil sidde i Kuwait i mange år endnu.

Projektet bliver udviklet dels i Danmark, dels i Kuwait, hvor vi fra starten regnede med en nogenlunde konstant bemanning på 3 mand i Kuwait og 5 mand i Danmark. Projektdeltagerne skiftes så til at være i Kuwait således at alle har mindst et 2 måneders ophold + evt. et halvårs ophold nede i Kuwait. Det sker af skattetekniske grunde, som jeg vil fortælle mere om i et efterfølgende afsnit.

Jeg vil dog straks sige, at man godt kan komme hjem på ferie i sin halvårsperiode, hvis man har lyst. Jeg selv tager en hel måneders ferie midt i min periode, så mine rejser ligner nærmest en stribe af to måneders ophold i Kuwait.

Jeg må vel lige tilføje at vores kunde dernede hedder PACI : Public Authority for Civil Information, og det er en meget selvstændig 'afdeling', der hører under planlægningsministeriet. Det må være alt om CPR-projektet i dette notat. Det er jo ikke en projektbeskrivelse som sådan, jeg er ved at lave her.

Vaccination

Du skal vaccineres, før du skal til Kuwait. Senest 3 uger før rejse, skal du ind på Seruminstituttet (ring og bestil tid på 01-952817 udlandsvaccination). Der får du et gult kort, og husk endelig at sige, at DC betaler regningen.

Selve sprøjten gør overhovedet ikke ondt, men derimod bliver området (oppe ved kravebenet) lidt ømt et par dage. En god ide: Gå rundt i den næste uge og 'nulre' stedet med fingrene. Det fordeler sprøjtens indhold.

Et andet virkelig godt råd, drik intet spiritus af nogen art samme dag (lige fra morgenstunden) og dagen efter.

Du kan nemlig godt risikere at blive lidt dårlig, nærmest som om du har influenza, og spiritus forstærker denne følelse kraftigt. Selv var Jeg så uheldig, at der var nogle der gav øl i kantinen et par timer før, jeg skulle stikkes, så næste gang er Jeg mere standhaftig.

Så skal du have en ny sprøjte, et par dage før du skal af sted. Nogle siger at det er et kæmpe-stempel denne gang, men det er bar løgn. Du får den denne gang lige rumpen, og også her gælder: nulr med fingrene så diskret som muligt og hold dig fra alkoholen.

Skal du af sted flere gange, skal du ind og have fornyet din vaccination et par dage før afrejsen. Også her gælder: ingen sprit! Er du bloddoner, må du ikke afgive blod i en periode efter vaccinationen. Afhængig af tappestedet er det 1 uge til 1 åned.

Forsikringer

DC's kasse sørger for diverse forsikringer mod tyveri, skade sygdom og andet. Du far et lille blåt kort, som bare skal ligge i din pung.

Visum, Pas

Din projektleder skal sørge for visum til dig. Det starter med, at du giver ham dine pasoplysninger, som han så skriver/telexer ned til Kuwait, hvor de dernede får kuwaiterne til at udstede et arbejdsvisum til dig.

Det gælder i ca. 2 måneder og skal evt. fornyes dernede. Selve visumet ligger nede i Kuwaits lufthavn og venter på dig dernede, nar du kommer. Din projektleder skal også sørge for at du har et telex, der højtideligt erklærer, at du vitterligt har et visum liggende nede i Kuwait. Ellers vil ALIA ikke lade dig slippe igennem Kastrup lufthavn.

Du er selv ansvarlig for et gyldigt pas. Der må absolut ikke være stempler fra Israel i det. Sørg iøvrigt for at fa taget nogle billeder af dig selv. Regn med en 20 stykker. Tro mig, det er vigtigt, de kuwaitiske myndigheder kræver 3-4 billeder ad gangen til diverse papirer. Id-kort mm. Du kan fa DC's administrationsafdeling til at tage dem for dig. Det er gratis!

Kommunikation Kuwait-Danmark

Vi kommunikerer vha. forskellige metoder: - brev - telex - kurer - telefon

Breve

Er ca. en uge undervejs som luftpost (send det aldrig anderledes). Lad være med det avancerede såsom express delivery, anbefalet etc. Det vil måske hjælpe i Danmark, men absolut ikke i Kuwait. Der er de ligeglade. Alle breve skal sendes til en postbox (se adresseliste til sidst i notatet).

Når jeg nu siger ca 1 uge, så er det med forbehold. Der kan godt gå længere tid, og enkelte breve er altså blevet væk. Jeg har en teori om, at det er bedst at sende fra Danmark på torsdag/fredage. Så er det forhåbentlig ude af landet inden weekenden, men er dernede inden den arabiske weekend næste uge. Den er jo torsdag/fredag, så måske har vi så brevet torsdag.

Portoen fra Danmark afhænger af vægten. Portoen fra Kuwait er 80 fils (= knapt 3 kr). Kun i ekstreme tilfælde putter man et ekstra frimærke på. Dernede kan man iøvrigt godt skrive 'ekspress delivery' på. Kuwaiterne er ligeglade, men det danske postvæsen burde behandle det som sådan, når det ankommer, og det koster ikke ekstra.

Ofte er der danskere dernedefra, der rejser hjem på besøg o.lign. Alle er meget flinke til at tage breve med hjem, og det har vi brugt ret meget. Faktisk er det en god ide, at tage nogle danske frimærker med ned til Kuwait. Sæt dem på brevene med budbringeren, så slipper han for at købe nogle og husker at sende dagen efter. I sparer hurtigt en dag eller to på det.

Selvfølgelig er der også trafik fra Danmark til Kuwait, og alle bringer gerne post med. Hvis du har små børn, er det en vældig god ide at indtale kassette-bånd og sende hjem. Det var ihvertfald en kæmpe succes hjemme hos mig.

Breve er guld værd. Jeg blev i hvert fald altid kisteglad for selv det mindste postkort. Breve betyder langt mere ved sådant et ophold end herhjemme.

Telex

Vi telexer ofte frem og tilbage, idet PACI har telex dernede. På DC er det skrivestuen, der har telex'en, og man afleverer blot et stykke A4-ark med ens håndskrevne budskab, så bliver det sendt og er dernede mindre end 1/2 time efter på deres skrivebord. DC betaler selvfølgelig regningen.

Kurer

Det ligger dyrt, ikke! DC benytter et bureau, der håndbærer et brev/pakke til et fly. Nede i Kuwait henter bureauet så brevet igen og håndbærer det til kontoret dernede. Vi bruger nu kun kurer, når det er virkelig nødvendigt, tidsmæssigt og juridisk.

Telefon

Lad det være sagt: Vi ringer ofte til hinanden. I gennemsnit ca. 2-3 gange om ugen. Der er telefon både på kontoret dernede og i vores lejlighed. Fra Danmark kan der kun ringes over rigstelefonen. Fra Kuwait drejes direkte.

På DC får du omstillingen til at ringe op. De burde have alle tal, men giv dem alligevel: Kuwait-telefonnr., dit lokalnr., dit personalnr. og dit afdelingsnr. Normalt skaffer de dig så personen selv i røret, men nogle gange skal du nu på engelsk spørge efter ham.

Du kan også ringe hjemmefra. Kald Rigstelefonen og giv dem: - Kuwait telefonnr - Dit eget telefonnr - DC's telefonnr, hvis du vil have DC til at betale. Som oftest skal du bare hænge i røret, indtil forbindelsen er klar.

Vi ringer fra en bestemt telefon på kontoret. En sekretær giver dig en nøgle, der skal stikkes ind i telefonen, og så drejes Danmark direkte. Efter samtalen skal I lægge en lille seddel med navn, telefonnr. og antal minutter. Så får projektet senere en regning. Vi kan også ringe direkte hjemme fra lejligheden i Kuwait. Der kommer så en telefonregning på et tidspunkt.

Se nu her - fra Danmark : 25 kr. i minuttet - fra Kuwait : ca. 50 kr. i minuttet, det første minut er gratis. Så alle er klar over, at vi helst ringer fra Danmark. Normalt er alle private telefonsamtaler selvfølgelig noget, den enkelte selv betaler. Af og til giver den gavmilde projektleder dog en samtale på projektets regning.

Familien

Projektlederen i Danmark vil gerne gøre en hel masse for at sende hilsener og meddelelser frem og tilbage. Da han alligevel ofte ringer og telexer, er han altid villig til at hjælpe. Din ægtefælle, børn o.lign. må også gerne ringe eller komme selv til DC og få en snak med projektlederen, hvis I synes. Sørg derfor for at give familien adresse eller telefonnr til projektet før du rejser.

Du kan godt få din familie ned på et besøg, hvis du vil. Det er ikke svært, men desværre tager det en del tid, at fremskaffe et besøgs-visum. Så aftal det i god tid, dvs. mindst en måned før.

Desuden er det altså bedst, at du er lovformeligt gift. Det gør det meget lettere. Vi forventer en fleksibel holdning fra alles side mht. anvendelse af de fælles boligfaciliteter, hvis familien indlogeres i 'projektboligen'.

Familien må helst ikke sende deciderede pakker til dig i Kuwait. Du skal nemlig i åa fald selv hente pakken i tolden nede i Kuwait, og der ryger nemt en arbejdsdag eller to før pakken bliver udleveret.

Send aldrig spiritus ned, kære familie. Den bliver konfiskeret. Send den heller aldrig med en intetanende projektdeltager, der skal ned til Kuwait. Han risikerer at ryge lige i spjældet

Opholdspenge

Dette afsnit burde selvfølgelig have været det allerførste, men selvfølgelig er det ikke for pengenes skyld, du tager derved, vel?

Helt officielt følger DC statens regler for udstationeringstillæg som for Kuwait er: - 500 Kuwaitiske Dinarer den første måned. (= ca 17.000 kr.) - 375 Kuwaitiske Dinarer per efterfølgende måned (= ca 12.750 kr.)

Det kan dog godt være, at dit specifikke projekt har aftalt et andet beløb med DC. Det kan din projektleder fortælle dig.

Disse beløb er helt skattefrie. Du får udbetalt pengene månedsvis forud, dvs. at du ikke behøver at tage egne penge med af betydning. Det skulle lige være til rejsen.

Du får ikke betalt udgifter i forbindelse med rejsen. Det er inkluderet i opholdspengene. (Se dog afsnittet om rejseforskud i afsnittet om rejsen).

Du kan nemt oprette en bank-konto nede i Kuwait, hvis du vil. De fungerer ligesom vores, blot lidt langsommeligere. Du kan selvfølgelig også tage pengene hjem igen. Det er lidt besværligt, idet du skal have banken til at veksle Dinarerne til Dollars, udstede en check på beløbet til Handelsbanken i Danmark, tage den hjem og så veksle til kroner. Det er meget lettere på en anden måde.

Du skriver et brev til kassen på DC, enten før, under eller efter rejsen, hvor du anmoder om at få så og så stor en del af pengene udbetalt direkte til dig i Danmark. Skriv endelig, at der ikke skal betales skat af pengene.

Kassen laver en check, hvor de bruger den gældende kurs uden nogen form for bank-gebyr. Du sparer altså en del penge, og det er meget lettere.

Jeg gjorde selv det, at jeg fik 80-100 KD (Kuwaitiske Dinarer) udbetalt af projektlederen dernede hver måned og fik resten 400-420 KD udbetalt herhjemme.

Hvis du måske ikke er helt klar over ordlyden af dette vigtige brev til kassen så har jeg en kopi, som du kan få. Iøvrigt skal det underskrives af din sektionsleder eller center-chef.

Disse forskellige metoder at få penge udbetalt på, er kun eksempler. Du er helt fint stillet og kan selvfølgelig også vælge at bruge dem alle nede i Kuwait.

Skatteforhold

Som før nævnt er selve opholdspengene skattefrie. Desuden er der en del skattemæssige fordele ved ophold over 2 måneder og over 6 måneder.

2 måneders ophold

Her får du et fradrag på 20 % af din bruttoløn før skat.

6 måneders ophold

Her får du et nedslag i skatten. Jeg synes selv det er lidt kompliceret, men her er min version: Din normale skat beregnes efter de gængse principper. Derefter beregnes den laveste trækprocent (ca 40-50%) af din løn i den periode du er væk (mindst 6 måneder). Det beløb trækkes fra den skat, du skal betale.

Få et brev fra DC, der højtideligt fortæller, at du er væk i den og den periode. Er du forvirret? Så få skattevæsenet i kommunen til at give alle oplysninger. Desuden kan de give en forhåndserklæring om hvordan skatten vil blive beregnet. Den er gyldig, ligemeget hvad der sker, når selvangivelsen skal skrives.

Iøvrigt er det ligegyldigt, at de 6 måneders ophold strækker sig over to skatteår. Der er dog ingen tvivl om, at der er penge at hente her, så er man jo mere villig til at vride hjernen.

Rejsen

Så skal du af sted. Endelig.

Billetten

Den får du af kassen nogle dage før rejsen sammen med et rejseforskud på normalt 100 Dollars i kontanter og 100 i rejsechecks. Beløbene skal kun dække uforudsete udgifter i forbindelse med rejsen, og der afregnes ved hjemkomsten.

Et par dage før rejsen bør du ringe til flyselskabet og kontrollere, at du virkelig er med i passagerlisten. Det er noget, alle gør og altså ikke bare hysteri.

Et godt råd: Tag de allermest nødvendige sager (toiletgrej + 1 dags tøj) med i din håndbagage. Det er først sket, at en kuffert har været en ekstra dag undervejs ned til Kuwait. Husk din projektleder på at ringe rundt til familien til de andre, der er 'dernede', så de kan få breve og pakker med dig ned til Kuwait. Du bliver absolut populær hos dem 'dernede'.

Så skal du af sted. Endelig. En del af os har oplevet at få rejsen udsat i sidste øjeblik. Så når du holder afskedsgilderne, så lad lige en dør stå åben vedrørende det præcise afgangstidspunkt.

Vores projekt benytter helst ALIA som er det jordanske flyselskab. Det er fordi, de er væsentlig billigere end alle andre. Vi rejser på økonomiklasse og betjeningen er nogenlunde, men kan selvfølgelig ikke måle sig med 1. klasse eller business-class.

Der er ingen flyselskaber, der flyver direkte til Kuwait fra København. Normalt flyver du derfor til Amman, hvor der er et par timers ophold i den nye lufthavn, hvorefter flyet går til Kuwait.

Der er ingen problemer i denne rejse. Der er to afgangse om ugen hver vej. Tirsdag er den bedste, mens torsdags-afgangen kræver en overnatning i Amman.

Du bør være i lufthavnen 2 timer før afgang. Du kan nemlig risikere at løbe ind i et ekstra sikkerhedscheck, fordi det er en maskine direkte til Mellemøsten. Og sådan et sikkerhedscheck tager tid.

Den maksimalt tilladte vægt inklusive håndbagage er 20 kilo. ALIA er vist desværre ret strikse, hvad det angår, så pas på hvor meget, du tager med. Alt udover 20 kilo koster 100 kr kiloet.

Selvfølgelig betaler projektet overvagten, hvis du slæber materiale med til tjenstligt brug.

Hvis du har ganske meget, kan du få det sendt som en særskilt pakke knyttet til din billet. Ring til DC's speditør og aftal med ham. DC's forsendelse hjælper til, hvis du går ned til dem.

Hvis du skal have magnetband med ned, skal du snakke lidt med økonomiafdelingen, som skaffer en attest. Husk aldrig at føre båndet igennem nogen våben-scanner. Du må diskutere med diverse toldere.

Dette er jo vigtigt, så glæd dig. Der er spiritus om bord. I hvert fald til Amman. Du må gerne købe spiritus i Kastrup, i flyet eller i Amman. Og du må gerne forsøge at tage det med ind i Kuwait, men følg disse retningslinjer nøje: - tolderen vil spørge dig, om du har noget spiritus. - du skal fortælle, hvor meget du har. Hav det helst i en pose ved siden af kufferten, tag det ikke op, men peg blot og sig, hvad der er. - hvis du er heldig, slipper du - hvis du er uheldig tager tolderen flaskerne. - tag ikke mere end to flasker spiritus, det vil de ikke acceptere - prøv ikke at brokke dig, det hjælper ikke - forsøg ikke at smugle, du risikerer at ryge direkte i spjældet - tag ikke øl med ind, det elsker tolderne.

Jeg går ud fra, at du ikke tager porno-blade med, men pas også på blade som Se og Hør, Ekstra Bladet og BT. Alt med bare bryster er ret uheldigt.

Jeg var lidt for hurtigt fremme ved tolden. Forinden sker der en hel masse:

Nar du kommer ind i ankomsthallen i Kuwait, er der en informationskranke. Der skal du henvende dig og få dit visum. Vis dit pas som dokumentation. Der er sat en KD-seddel fast på visummet. Den er ikke til dig, men derimod til brug for næste hurdle.

Du stiller dig nu i kø foran indrejsekontrollen. Efter forhåbentlig kort tid kommer du til skranken og afleverer pas og visum. KD-sedlen er til ham derinde. Du får nu et vældig flot stempel i dit pas og kommer smukt igennem ud til bagageindleveringen. Efter at du har fået bagagen (forhåbentlig) når du frem til tolderen, som jeg har beskrevet før.

Folkene dernede henter dig selvfølgelig og kører dig hjem til det luksuriøse kvarter, hvor du nu skal muntre dig i en tid lang.

Hjemrejsen

Kuwaiterne har en altmuligmand, Gamal, der sørger for flybestillinger, også her gælder at få ringet til flyselskabet et par dage før og confirmere billetten.

Beregn ret god tid i lufthavnen. Der kan være en halv million egyptere på vej hjem, og alle bliver grundigt undersøgt. Hvis du har fået opholdstilladelse, kan du ikke komme ud af landet, hvis du ikke har et brev fra PACI (eller hvem din arbejdsgiver nu er).

Jeg understreger dette her, fordi jeg selv nær aldrig var kommet hjem. Alle havde glemt brevet indtil det absolut sidste øjeblik. Så husk! Det er ikke sikkert, din projektleder husker på det.

Generelt om Kuwait

Jeg vil her prøve at give nogle få, men forhåbentlig vigtige oplysninger om Kuwait. Hvis du er interesseret, kan du tage op til Det kuwaitiske Konsulat og få en masse brochurer om landet. Vores projekt har også en del materiale, du kan låne.

Geografi

Kuwait er på størrelse med Sjælland og er et ret trist fladt ørkenland med nærmest ingen vegetation overhovedet. Bortset fra et par småbyer bor alle mennesker (1,5 - 2 mill.) i Kuwait City, der er en stor moderne by.

Ingen have er ældre end 25 år, og der bygges konstant. Det er ikke helt nemt at orientere sig i byen, fordi kun få gader har navne. Du lærer dog ret hurtigt de største hovedstrøg at kende.

Der er en meget fin badestrand langs hele østkysten ned langs byen. Så der er masser af bademuligheder.

Klima og vegetation

Der er meget varmt i Kuwait. Om sommeren op til 50 Celcius i skuggen og om vinteren ca 15 .

Normalt er luften meget tør, hvilket gør det absolut mere udholdeligt at være til, og alt er air-conditioned.

Det eneste du skal passe på er sikkerhedsselen i bilen. Du brænder fingrene på metalhåndtaget, men efter 1 minut er bilen kølig. Ret effektiv air-condition, må jeg sige.

Der er noget grønt i Kuwait! De pøser hver dag vand på nogle græsplæner og træer i mindre anlæg over det meste af byen. Der er der grønt.

Men det er en belejret natur, hvor der ikke vandes, er der intet, ikke engang en ukrudtsplante.

Jeg må indrømme, at det slog mig hårdt, da jeg kom derned første gang. Det slog så dobbelt så hårdt at komme hjem til det utroligt grønne København. Fantastisk at se på sin by med så nye grønne briller.

Forresten: Hvad angår briller så kan solbriller absolut anbefales

Der er to timers tidsforskel, idet Kuwait er foran Danmark (om sommeren dog kun 1 time p.g.a. Danmarks sommertid). Hvis det er lidt svært at huske, så tænk på at vi i Kuwait går meget tidligt i seng og står meget tidligt op.

Tænk på det før i ringer om aftenen.

Det er herligt at gå i vandet. Du kan sagtens ligge og sole dig på stranden, og vandet er lige tilpas køligt til at virke opkvikkende. Så tag badetøj med.

Europæiske kvinder må godt komme på stranden med badedragt eller anstændig bikini. Dog er det bedst at husbonden er med, ellers bliver de arabiske mænd lidt for nysgerrige, sådan i al uskyldighed, altså.

Der er en absolut ubehagelig side af det kuwaitiske klima: Støvet

Ret ofte (1-3 gange pr. måned) opstår der støvstorme. Det sker, når vinden kommer fra ørkenen. En støvstorm varer ca 4-5 dage og er ret ubehagelig at færdes ude i.

Der er ikke tale om decideret sandstorm som ved Vesterhavet herhjemme. Støvet er langt langt finere og hænger nærmest i luften. Hver dag skal man tørre støv af på kontoret og hjemme. Det kan være et problem, hvis du har kontaktlinser.

Sproget

Alle taler engelsk dernede. Nogle er ikke så gode, men de fleste taler det bedre end du gør. Der er så mange nationaliteter dernede, at det er nødvendigt for dem at have et fællessprog og det er altså engelsk.

Der er også udmærkede engelsk-sprogede aviser, der dog er helt arabisk prægede i holdninger og tanker. Vi køber en avis hver dag dernede.

Der er også en engelsk tv-kanal, samt mulighed for at nå flere af de omliggende landes kanaler med masser af amerikanske serier.

Ellers tales der jo mest arabisk dernede, og skrives på arabisk.

Det er nu ikke nødvendigt at lære noget af sproget, men tallene skal du nu lære. Alle priser i forretningerne er jo på arabisk. Jeg selv øvede mig på tallene ved at kigge på bilernes nummerplader. Også du vil tilbringe ret lang tid siddende i bilen i trafikken.

Lad os lige præcisere, bare for en orden skyld: Araberne skriver deres bogstaver den gale vej, altså fra højre mod venstre <---, mens tallene skriver de i samme retning som vi gør. Hvis I har lyst til lidt nærmere studier af sproget, har vi dels et par arabiske terminaler stående, som vi gerne demonstrerer. Dels har vi en bog der hedder: 'Arabisk for begyndere' Værsgod!

Generelt om befolkningen

Lad mig straks begynde med at inddele befolkningen i grupper, eller for at sige det mere direkte: I klasser. Kuwaiterne udgør kun 40% af befolkningen, som ialt er på 1,5 - 2 millioner. Resten er gæstearbejdere. Kuwaiterne er totalt afhængige af sine gæstearbejdere, som udfører næsten alt arbejde i landet. Derfor er de ret nervøse over om disse mennesker ville kunne tage magten i landet, og derfor holdes de nede rent politisk set.

Kuwaiterne udgør en slags overklasse, går iøvrigt klædt helt i hvidt (hvid Distasja med hovedtørklæde), og har næsten alle penge som græs. Det er et problem for landet, fordi det er svært at få kuwaitere til at arbejde, de får meget mere ud af at spekulere på børsen.

Af de 60% gæstearbejdere er flertallet fra de øvrige arabiske lande, især Egyptere og Palæstinensere, der for det meste er kontorfolk og funktionærer i det hele taget. De går som oftest vestligt klædte og er noget nær de mest hjertelige og åbne venlige mennesker, du nogensinde vil møde.

Dette bør du huske i forbindelse med arabere: - Du bør ikke vise din skosål! Dvs. sid ikke for meget med benene totalt over kors. - Giv altid hånd. Hver gang du møder en araber, du hilser på, så giv hånd. Det forventes.

- Venstre hånd er uren, dvs. brug den sjældent. Tag for eksempel ikke imod noget med venstre hånd. Hvis du nu er kejthåndet, så fortvivl ikke, de er meget forstående over for det.

- Der er en masse andre mærkelige ting omkring arabere, men det må du selv opleve.

Laveste klasse, udfører alt manuelt arbejde. Mændene ser ret ofte forhutlede ud, men føler sig rige, fordi de kommer fra langt værre forhold hjemmefra. Men glem dine demokratiske illusioner derhjemme.

De edb-folk, som jeg har haft med at gøre, har generelt et lavere niveau end vi herhjemme. De fleste virker meget ivrige og hjælpsomme, men de ved ikke så meget. Der er dog enkelte, der er virkelig dygtige. Alle er meget autoritetstro, men reagerer positivt på vores mere afslappede holdning til tilværelsen.

Opholdet

At fortælle dig om opholdet, er for omfattende, for kedeligt for dig (du bør selv opleve det) og for besværligt for mig.

Det eneste Jeg vil sige er, at i de første uger skal du ret hyppigt stille på diverse officielle kontorer og levere fotos, fingeraftryk o.lign.

Du kan dog være rolig, en araber fra PACI vil ledsage dig og sluse dig igennem virvaret (det er nemlig et virvar).

Her er en liste over varer som du med fordel kan tage med:

- råvarer til at brygge øl og vin med. Vi har alt 'hardware' dernede. Køb dog kun gær etc. selve druesaften køber vi i Kuwait.

- kaffe, den er dyr og ikke helt god i Kuwait

- dansk pålæg, som du kunne tænke dig.

Helt ærligt troede Jeg ikke rigtigt på det, men efter måned dernede længtes jeg stærkt efter spegepølse og honning

- solide sko der ikke må være for varme, (sandaler er bedst). Fortovene i Kuwait er under al kritik.

- håndklæder

- danske aviser af alle partifarver for de sidste par dage. Du bliver vældigt populær, kan Jeg forsikre dig for. De går som varmt brød.

Vi holder et lille privat regnskab dernede for at dele sol og vind lige mht opholdsudgifter. Selv om vi ikke er millimeter-retfærdige, er alle hidtil tilfredse. Vi brugte ca 30-35 KD pr. mand pr. måned til mad (1000-1200 kr), (vi laver maden selv) så generelt synes jeg, at prisniveauet er som det danske.

Bolig

Projektet stiller en vis standard til rådighed for hver projektdeltager. Du kommer til at bo i en lejlighed med eget værelse og fælles køkken, opholdsstue og bad med 1-3 andre projektdeltagere.

Den fælles opholdsstue etableres med TV og radio af normal standard. Møbler købes lokalt eller transporteres fra Danmark.

Der er 220 volt dernede, så alt hvad du medbringer af el-ting fungerer udmærket

Bil, kørekort

Vi har et par biler nede i Kuwait, som er et udpræget bil-land. Der er få andre mader at komme rundt på, så det bør være et krav fra din side, at du har bil. Selvfølgelig i fællesskab med de andre projektdeltagere dernede.

Anskaf et internationalt kørekort på din lokale politistation. Det gælder godt nok ikke rigtigt dernede, men det skader heller ikke. Det koster 25 kr.

Tag også det danske kørekort med til Kuwait. Så længe du har visum, kan du køre bil med dit internationale kørekort + en speciel bilforsikring, der tegnes dernede.

Den dag, du evt. får opholdstilladelse, kan du ikke længere køre bil! Du skal have et Kuwaitisk kørekort og det er mildest talt besværligt at få! Din projektleder bør derfor være forsigtig med at give alle projektdeltagerne opholdstilladelse. En tid lang bør I klare jer med at forny visum (vistnok hver anden måned).

Projektet betaler benzinen til kørsel fra og til arbejde. Iøvrigt er den ret billig (ca. 1,50 kr. pr. liter)

Udgifter, indkøb

Som før nævnt bruger du 1000-1200 kr. til mad pr. måned, hvis du selv laver maden.

Du kan også spise ret billigt på restaurant og også ret dyrt, hvis du vil.

Maden køber vi normalt i Coab'en, som er en slags Brugsen-Kvickly, der bugner af vestlig importeret mad. Dansk mælk, smør, kyllinger, makrel i tomat og meget mere.

Svinekød kan du ikke få, derfor rådet om at tage spegepølse med selv. Grøntsager har de masser af og af god kvalitet.

Elektronik er nok der, hvor du kan handle bedst, alt er ca. halv pris af det danske og af super (især japansk) kvalitet. Dog er der ikke nogle mikrocomputere af betydning. Det var ellers noget, Jeg selv kiggede efter.

Tja, alt andet er på det danske prisniveau, du kan dog købe billige skjorter, men ellers er der ikke noget særligt at hæfte sig ved.

I Coaben tinger man ikke med prisen, det gør man derimod i Sukh'en, som er betegnelsen for bazarerne.

Næsten alle Sukher er moderne forretningscentre som Lyngby centret, City-2 o.a., Der er en 'gammel' sukh (20 ar), hvor atmosfæren mere ligner det arabiske myldrende virvar, vi umiddelbart forestiller os ved ordet bazar.

Underholdning

Lad det være indrømmet, der er ikke noget aftenliv i Kuwait.

Her er en lille oversigt over, hvad du kan foretage dig:

- TV, med flere engelsk-sprogede kanaler og masser af amerikanske action-films.
- TV-avisen er en oplevelse værd
- Radio med mange kanaler med vestlig musik. Du kan i det hele taget nemt undgå at høre arabisk musik i Kuwait, hvis du ikke kan holde det ud.
- Læse bøger. Vi vil være glade, hvis du efterlader nogle af dem til låns.
- Aviser. Vi køber altid dagens engelsk-sprogede avis. Den er ikke så dårlig. Desuden abonnerer vi på Politiken weekly, der kommer (gæt engang) hver uge. Med en uges forsinkelse.
- Sport. Der er mulighed for at dyrke sport. Tag din ketcher el.lign. med og se om du ikke kan finde en makker blandt os andre.
- Gå i vandet, enten i swimmingpoolen, som vi dog ikke altid kan garantere eksisterer, samt ved stranden.
- Den gamle Sukh (Bazar) er sjov at besøge.
- Fredagsmarkedet er et stort 'second-hand' vare-marked, også med folkeliv.
- Zoo, hvor ungarle kan komme to gange ugentligt.
- En forlystelsespark med samme adgangskriterie
- Barbecue der er et større mad- og danse arrangement om aftenen på de store hoteller. Dog ikke for ungarle.

Nu undrer du dig måske over det med ungarlene. Sagen er ganske enkelt den, at du er ungarl (m/k), hvis du er alene. For at komme fx til barbecue, skal du være en familie, det er Jordens salt dernede.

Heldigvis skal du ikke medbringe vielsesattest. Et hvilket som helst medlem af det andet køn ophøjer selv en større flok til en familie.

Det foregående afsnit var holdt i de rette kønsløse vendinger (m/k) Selvfølgelig er sagen jo oftest den at vi mænd ingen kvinder har at kunne vise frem. Diverse sekretærer i PACI ville måske gerne hjælpe, men deres fædre er desværre ret uvillige, især til natlige sammenkomster.

Kontor, PACI

Dette afsnit vedrører decideret CPR-projektet. PACI har en mindre 6-etages kontorejendom i en bydel, der hedder Jabriah, (ligesom 'Vanløse' i København).

Der sidder alle araberne: beslutningstagere og programmører, og der har også vi en del kontorplads. Vores sekretær, som er en indisk pige (ca 22 år) ved navn Sunitta sidder også her og bruger et Digital tekstbehandlingssystem.

En halv times kørsel derfra ligger National Computer and Microfilm Centre (også kaldet NCMC eller GCC), som er en slags Datacentral på et lavt niveau. Her har PACI en aftale om adgang til et par IBM-terminaler (hurtig svartid). NCMC har et par store IBM-maskiner kørende.

Ved siden af ligger et enormt kontorkomplex, hvor en række ministerier har til huse. PACI har lejet en del lokaler. Her står en flok IBM-terminaler, der i skrivende stund er koblet til NCMC med normale telefonlinier. (laaaange svartider).

Her skal PACI's egen testmaskine (IBM 4341) stå med et antal RC-terminaler koblet til.

Ikke langt fra Jabriah (i Hawalli-bydelen) ligger det store nye flotte, ikke helt færdige sted: Al-Rihab center. Her er

- et stort kontor-komplex til hele PACI's administration når CPR kører til august 85. (200-300 terminaler)
- en maskinstue til en IBM 3083 og 4341'eren, der skal flyttes fra Ministries Complex.
- 147 lejligheder til det ægyptiske kontorphonale, samt dem der passer maskinen (mindst 3 danskere).

Her flytter vi alle til på et tidspunkt og flytter ud fra Jabriah og Ministries Complex.

PACI

Ledes af general direktøren Faisal Al-Shagi, der er en meget dygtig kuwaiter. Hele CPR i Kuwait er hans ide og hjertebarn, og med ham står og falder hele projektet. Vi har et vældig godt samarbejde med ham.

Sabah Al-Sammaraie er Data Processing direktør, dvs. direktør for hele maskin- og software siden. En meget åben og vestligt indstillet kuwaiter, der drikker spiritus og er gift med en kristen libaneser. Ham kommer vi sammen med privat.

Indkøb i Danmark

Hvis du får opholdstilladelse i Kuwait, kan du købe toldfrit i Danmark. Ligesom de amerikanske turister.

Vis blot dit pas (iøvrigt kan ingen danskere læse, hvornår det udløber pga. de arabiske tal, så du har vide grænser). Enten skal varene sendes til Kuwait, eller også kan du købe varer over 1700 kr. som Tax-free i Danmark. Dem kører du bagefter ud og deklarerer i lufthavnen, og tager så varene med hjem igen.